

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСЬВА УКРАЇНИ

Формування сортових ресурсів декоративного напрямку використання в Україні

*Доповідач:
Директор УІЕСР
Василюк Петро Миколайович*

Державна структура формування національних сортових ресурсів

Міністерство аграрної політики та продовольства України
продовольча безпека держави, координація дій у сфері охорони прав на сорти рослин

Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України
компетентний орган у сфері охорони прав на сорти рослин, реалізує державну політику у сфері охорони прав на сорти рослин

Український інститут експертизи сортів рослин
експертний орган у сфері охорони прав на сорти рослин, реалізує державну політику у сфері охорони прав на сорти рослин

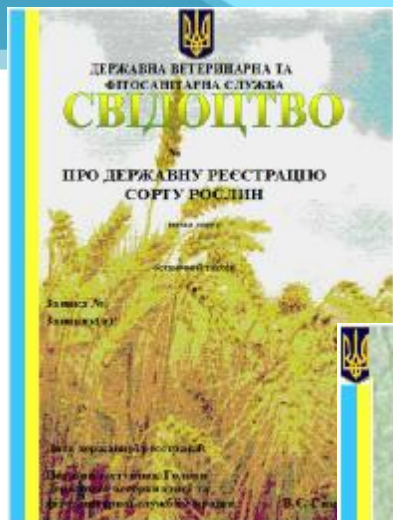

Заклади експертизи державної системи охорони прав на сорти рослин
кваліфікаційна експертиза сортів рослин

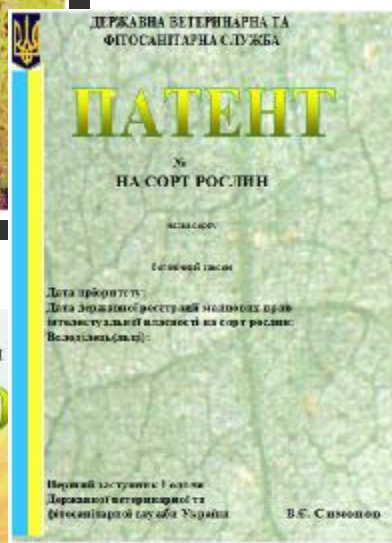
Державна структура формування національних сортових ресурсів

Державна реєстрація сортів та прав на них

Міністерство аграрної політики та продовольства України
Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України
ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР ЗАЯВОК НА СОРТИ РОСЛИН

Міністерство аграрної політики та продовольства України
Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України
ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР ВЛАСНИКІВ ПАТЕНТІВ НА СОРТИ РОСЛИН

Міністерство аграрної політики та продовольства України
Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України
**ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР
СОРТІВ РОСЛИН ПРИДАТНИХ ДЛЯ ПОШИРЕННЯ В УКРАЇНІ**

Міністерство аграрної політики та продовольства України
**ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР
ВИРОБНИКІВ НАСІННЯ І САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ**

Нормативно-правове регулювання кваліфікаційної експертизи сортів рослин

Типи кваліфікаційної експертизи

- **ПСП – придатність сортів до поширення;**
- **ВОС – відмінність, однорідність, стабільність;**
- **ДКС – дослідження колекції сортів;**
- **ПСВ – післяреєстраційне вивчення сортів;**
- **АДС – арбітражне дослідження сортів;**

Сортові ресурси квітково-декоративних культур, занесені до державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні (2007-2013 роках)

Рік реєстрації	Всього в реєстрі	В т. ч.		%	
		вітчизняних	іноземних	вітчизняних	іноземних
2007	280	241	39	86	14
2008	390	353	37	91	9
2009	201	196	5	98	2
2010	188	180	8	96	4
2011	223	199	24	89	11
2012	243	221	22	91	9
2013	247	226	21	91	9

Державний реєстр сортів рослин придатних для поширення в Україні на 2013 рік

(квітково-декоративні культури)

№ з/п	Назва культури	К-ть сортів в Реєстрі	В.т.ч. к-ть сортів мають патент	Української селекції	Іноземної селекції
1	Азалія	15	10	15	-
2	Астильба	4	4	4	-
3	Бузок	5	1	5	-
4	Гладіолус	11	-	11	-
5	Жоржина	24	-	24	-
6	Калістефус китайський	36	4	36	-
7	Канна індійська	3	-	3	-
8	Лілійник	5	5	5	-
9	Ломиніс	1	-	1	-
10	Льон великоквітковий	3	3	3	-
11	Півонія	36	9	36	-
12	Персик декоративний	4	3	4	
13	Петунія гібридна	3	3	3	
14	Троянда	41	34	20	21
15	Тюльпан	4	-	4	-
16	Флокс волотистий	10	5	10	-
17	Хризантема	32	6	32	-
18	Хризантема	2	-	2	-
19	Целозія гребнчаста	1	-	1	-
20	Лілійник	5	5	5	-
21	Гвоздика граціонополітанська	1	1	1	-
22	Гвоздика периста	1	-	1	-
	Всього	247	93	226	21

Державний реєстр сортів рослин придатних для поширення в Україні на 2013 рік

(багаторічні трави)

№ з/п	Назва культури	К-ть сортів в Реєстрі	В.т.ч. к-ть сортів мають патент	Української селекції	Іноземної селекції
1	Гребінник звичайний	1	-	1	-
2	Костриця овеча	6	1	2	4
3	Костриця червона	23	10	11	12
4	Костриця червона мінлива	5	1	-	5
5	Пажитниця вестервольдська	6	2	4	2
6	Тонконіг лісовий	1	-	-	1
7	Тонконіг лучний	12	6	3	8
8	Конюшина відкритозіва	1	-	1	-
	Всього	55	20	23	32

Види	К-ть сортів в Реєстрі	В.т.ч. к-ть сортів мають патент	Української селекції	Іноземної селекції
Квітково-декоративні	247	93	226	21
Газонні трави	55	20	23	32

Основні заявники декоративних видів в Реєстрі 2013 року

Заявники	% сортів у Реєстрі
Квітково-декоративні	
Національний ботанічний сад ім. М. М. Гришка Національної академії наук України	59
Нікітський ботанічний сад - Національний науковий центр Української академії аграрних наук	13
Інститут садівництва Української академії аграрних наук	9
Донецький ботанічний сад Національної академії наук України	4
Інші заявники	6
Газонні трави	
Євро Грас Брідінг ГмбХ і Ко. КГ (Німеччина)	36
Інститут кормів Української академії аграрних наук	15
Київська дослідна станція Національного наукового центру «Інститут землеробства Національної академії аграрних Наук»	7
Малополска Годовля Рослин - ХБП - Сполка з о.о (Польща)	7
Інші заявники	35

Структура Програми кваліфікаційної експертизи сортів декоративного напрямку використання за 2013 рік

Культури	Кількість сортів у Програмі			% української селекції	Експертизу завершено
	всього	укр. селекції	іноз. селекції		
Декоративні всього	28	23	5	82	20
Береза	1	1	-	-	-
Верба прутовидна	2	2	-	-	2
Верба тритичинкова	1	1	-	-	1
Гладіолус	2	2	-	-	2
Канна	3	3	-	-	1
Лілійник гібридний	3	3	-	-	3
Троянда	5	-	5	-	3
Тюльпан	2	2	-	-	-
Хризантема	9	9	-	-	8

Склад колекції загальноновідомих сортів Держекспертцентрі АР Крим УІЕСР

№ з.п.	Назва культури	Кількість сортів
1	Лілійник (Hemerocallis L.)	19
2	Лілія (Lilium L.)	2
3	Нарцис (Narcissus L.)	18
4	Півники (Iris L.)	14
5	Півонія (Paeonia L.)	7
6	Тюльпан (Tulipa L.)	53
7	Хризантема (Chrysanthemum L.)	31

Ботанічні таксони багаторічних трав, які можуть бути кормового та газонного напрямку використання

Назва ботанічного таксону	
Костриця червона мінлива	<i>Festuca rubra</i> var. <i>commutata</i> Gaudin
Костриця червона	<i>Festuca rubra</i> L.
Костриця овеча	<i>Festuca ovina</i> L.
Пажитниця вестервольдська	<i>Lolium multiflorum</i> Lam. var. <i>westerwoldicum</i> Wittm
Гребінник звичайний	<i>Cynosurus cristatus</i> L.
Конюшина відкритозіва	<i>Trifolium apertum</i> Bobr.
Тонконіг лісовий	<i>Poa sylvicola</i> Guss.
Тонконіг лучний	Тонконіг лучний

Бланки показників придатності до поширення багаторічних трав газонного та кормового призначення

1111 / травні → газон

Номер заявки _____
(не заповнюється Заявником)
Annex to Application No
(not to be filled in by the applicant)

**ПОКАЗНИКИ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПРИДАТНОСТІ СОРТУ
ДО ПОШИРЕННЯ В УКРАЇНІ**
INDICES FOR ASCERTAINMENT FOR A SUITABILITY OF VARIETY TO BE USED IN UKRAINE

1. Вид _____
Species: українською _____ латинською _____

2. Заявник(и) _____
Applicant(s): Ім'я (назва) _____
Name (denomination): _____

3. Назва сорту: _____
Variety denomination: _____

4. Напрямок використання _____

5. Зона, запропонована для вирощування: Полісок ☐ Лісостеп ☐ Степ ☐ закритий ґрунт ☐
Zone being proposed for cultivation: Woodland Forest-Steppes Steppe Greenhouse

6. Показники
Indices

Показник Index	Значення Value
Урожайність насіння (за стандартної вологості), т/га Yield of seeds (at standard humidity), t/ha	
Група стиглості	ранній середній пізній
Поява сходів після сітки, діб Mass 1000 насіння, г Ступінь приквівання, % Щільність паростків, % Стойкість до виливання, балів (1-9) Зимостійкість, балів (1-9) Посухоустійкість, балів (1-9) Стойкість до витоптування, балів (1-9) Темпи відростання	
Утворення посушкової деревини, балів (1-9) Тонколистість, балів (1-9) Загальна декоративність балів (1-9): весною Загальна декоративність балів (1-9): літню Загальна декоративність балів (1-9): восени Прокісне покриття, %: до скошування Прокісне покриття, %: після скошування Стойкість до ураження хворобами, балів (1-9): борошниста роса Стойкість до ураження хворобами, балів (1-9): стеблова іржа Стойкість до ураження хворобами, балів (1-9): бура іржа Стойкість до ураження хворобами, балів (1-9): регструють за виявлення певних збудників хвороб	повільне рівномірне швидко

7. Наведена інформація є достовірною:
I hereby declare that, to the best of my knowledge, the information provided in this form is correct.

Ініціали та прізвище уповноваженої особи: _____
Applicant's name: _____

Підпис: _____ Дата: _____
Signature: _____ Date: _____

М.П.
Stamp

Номер заявки _____
(не заповнюється Заявником)
Annex to Application No
(not to be filled in by the applicant)

**ПОКАЗНИКИ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПРИДАТНОСТІ СОРТУ ДЛЯ
ПОШИРЕННЯ В УКРАЇНІ**
INDICES FOR ASCERTAINMENT FOR A SUITABILITY OF VARIETY TO BE USED IN UKRAINE

1. Вид _____
Species: Костриця червона Red fescue Festuca rubra L.

2. Заявник(и) _____
Applicant(s): Ім'я (назва) _____
Name (denomination): _____

3. Назва сорту: _____
Variety denomination: _____

4. Зона, запропонована для вирощування: Полісок ☐ Лісостеп ☐ Степ ☐ закритий ґрунт ☐
Zone being proposed for cultivation: Woodlands Forest-Steppes Steppe Greenhouse

5. Показники
Indices

Показник Index	Значення Value
Урожайність насіння (за стандартної вологості 14 %), т/га Yield of seeds (at humidity of 14 %), t/ha	
Урожайність зеленої маси/збір сухої речовини, т/га Yield of dry matter during a year of use, t/ha	
Вміст білка, % Protein content, % Вміст клітковини, % Cellulose content, % Висота рослин, см Height of plants, cm Період від сітки (відновлення весняної вегетації) до збирання стиглості, діб Number of days from sowing (renewal of spring vegetation) to harvesting, days Зимостійкість, балів (1-9) Winterhardiness, points (1-9) Маса 1000 насіння, г Weight of 1000 seeds, g Посухоустійкість, балів (1-9) Drought resistance, points (1-9) Стойкість до виливання, балів (1-9) Resistance to lodging, points (1-9) Стойкість до обмивання, балів (1-9) Resistance to fall, points (1-9) Стойкість до хвороб, балів (1-9): борошниста роса Affection by diseases, points (1-9): powdery mildew Стойкість до хвороб, балів (1-9): сажка Affection by diseases, points (1-9): smut Стойкість до хвороб, балів (1-9): стеблова іржа Affection by diseases, points (1-9): stem rust Стойкість до хвороб, балів (1-9): антракноз Affection by diseases, points (1-9): anthracnose Стойкість до хвороб, балів (1-9): снітова плямистість Affection by diseases, points (1-9): white crown rot	

6. Наведена інформація є достовірною:
I hereby declare that, to the best of my knowledge, the information provided in this form is correct.

Ініціали та прізвище уповноваженої особи: _____
Applicant's name: _____

Підпис: _____ Дата: _____
Signature: _____ Date: _____

М.П.
Stamp

Завдання

q Державне регулювання цивільного обігу сортів рослин; створення нових сортів рослин вітчизняної селекції та розвиток розсадництва декоративних видів;

q Гармонізація державної політики України у відносинах, пов'язаних з використанням у господарській діяльності прав інтелектуальної власності на сорти рослин, з державною політикою країн - членів Європейського Союзу та інших провідних країн світу;

q Підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції декоративного напрямку використання на внутрішньому та зовнішньому ринку.

Концепція заходів по вдосконаленню формування сортових ресурсів декоративних видів.

1. Вдосконалення організаційної системи державної системи охорони прав на сорти рослин.
 - Забезпечення утримання офіційного зразка посадкового матеріалу декоративних видів на закладах експертизи державної системи охорони прав на сорти рослин;
 - Розробка показників придатності до поширення декоративних культур;
 - Проведення експертизи на полях заявника під наглядом фахівців державної системи охорони прав на сорти рослин;
 - Післяреєстраційне вивчення сортів декоративних видів.
2. Власникам формування колекцій з еталонними ознаками по культурах і подання їх до інститут для удосконалення методик на ВОС.
3. Сприяння розвитку громадських селекційно-насінницьких формувань.
4. Встановлення критеріїв суттєвих переваг для занесення сортів рослин вітчизняної селекції.
5. Запровадження сортів – національних стандартів на національні та залучені іноземні сорти рослин які заносяться до Державного реєстру сортів, придатних для поширення в Україні.
6. Розподілу сортових рослинних ресурсів за напрямками їх використання на промислові, аматорські, колекційні, сортозразки.
7. Створення реєстру рейтингової оцінки вартості сортів рослин.
8. Створення рекомендованих районованих списків сортів рослин.
9. Впровадження науково-технічної експертизи сортів рослин що потребують застосування постійного моніторингу їх впливу на навколишнє природне середовище.

Дякую за увагу!

*Доповідач: Директор УІЕСР
Василюк Петро Миколайович*